

6. [За майстор Никола Фичев] В: Пътеводител на гр. Търново и околностите му. В. Търново, 1907. с. 20, 51, 76—78

На с. 20 и 51 са публикувани описания на градския дом (бившия конак). На с. 76—78 са обнародвани твърде подробни биографични бележки за майстор Никола Фичев. Погрешно е отбелязано, че е роден през 1806 г. В изложението се споменава за етапите на развитието му — работата му като чирак, калфа и провъзгласяването му за майстор. Упоменати са почти всички построени от него обекти и са дадени пикати от пътните впечатления на Ф. Каниц за Беленския мост.

7. Златев, Теодор. [За Никола Фичев и учениците му] В кн. му: Българската къща в своя архитектурен и културно-исторически развой, кн. II — Градска къща. София, 1937. с. 202—205

Авторът публикува кратки бележки за живота и творчеството на майстор Никола Фичев (по арх. Г. Козаров); погрешно е посочена датата на рождението му 1806 вместо 1800 г. Арх. Т. Златев твърди, че в творчеството на Никола Фичев „проличава силното влияние на Италианския ренесанс, който усвоява от майсторите, при които е чиракувал“. Той преработва канонизирани форми и им дава българска редакция, като естествено използва бароковия детайл.

Никола Фичев поставя началото на една архитектурна школа, която по-късно става господстваща. Авторът посочва като ученици и помощници на Никола Фичев Уста Генчо Кънев, Колю Ганчев, Уста Генчо Марков и Уста Генчо Ганчев.

8. Козаров, Георги. Нашите предшественици — майстор Колю Фичето.—Сп. БИАД, 1900, кн. 1—2, с. 15—23

В изложението авторът прави една фактическа грешка, като за рождена датата на Никола Фичев приема годината 1806 вместо 1800 и отбелязва, че се е поминал на 75-годишна възраст. След като се справя с биографичните данни, арх. Г. Козаров излага творческата дейност на майстора и споменава всички тогава известни негов строени.

Подробно описание е направено на църквата „Св. Богородица“ в Търново: местоположение, форма, конструкция и размери. Авторът прави опит за стилизиран архитектурен анализ и препоръчва някои нейни форми да се използват в съвременната архитектура.

Подобно описание е дадено и за църквата „Св. Константин и Елена“ в Търново.

В края на статията въз основа на изложеното авторът е направил опит да обобщи и характеризира накратко „оригиналните форми“ и „изобретателната фантазия“ на Никола Фичев, както и влиянието му върху строежите в Търновско като създател и баща на цяла школа от майстори. Статията е илюстрирана с фотоснимки и архитектурни чертежи — заснимания.

9. Козаров, Георги. Старите ни майстори — творци на българското строителство и стопанство.—Българска мисъл, 1933, кн. 1, с. 66—74

Същото и в:—Велико Търново, бр. 18 от 1 февр. 1933; бр. 19 от 16 февр. 1933; бр. 20 от 8 март 1933

В статията си авторът характеризира високопатриотичните и морални качества на нашите стари майстори. Накратко е отбелязана творческата продукция на майстор Никола Фичев. По-подробно са опи-

сани Беленският мост, легендата за отношенията на Никола Фичев с Митхад паша, срещата му с Ф. Каниц през 1872 г. в с. Фидабей и пр.

10. Козаров, Георги. Нашите предшественици-строители — Уста Колю Фичето. В ст. му: Трима майстори, трима великани, три мъченика на българското строителство и стопанство — Уста Колю Фичето, Добри Желязков Фабрикаджи и Уста Тодор Карахристоолу. — Архив на държавните железници и пристанища, 1933, кн. 5—6, с. 256—295

В студията си авторът предава твърде подробни биографични бележки за майстор Никола Фичев, като отново погрешно приема за година на раждането му 1806 вместо 1800. След като споменава всички известни строени на майстора, арх. Г. Козаров дава обширно описание на църквата „Св. Богородица“ в Търново. Подробно е описана и църквата „Св. Константин и Елена“, приложени са архитектурни заснимания — неточен план и недостоверна скица на западната фасада. Към описанията на Ловчанския мост и конака в Търново са обнародвани фотоснимки — изгледи преди изгарянето им. Описани са също и Беленският мост и църквата „Св. Троица“ в Свищов.

Отпечатък от Архив на държавните железници и пристанища, София, 1933, кн. 5—6, с. 12—32, 10 кл.

Рец. С. Бобчев — Архитект, 1934, кн. 5—6, с. 97

Авторът се спира главно върху общите изводи на рецензирания труд — проявените ценни творчески качества на народните майстори — патриотизъм, професионален морал, честолубие, акуратност, самоувереност, решителност и пр. Рецензията е благоприятна и препоръчва студията на арх. Г. Козаров.

11. Козаров, Георги. Моите изследвания относно живота и делото на прочутия майстор Колю Фичето. — Архитектура и строителство, 1952, бр. 5—6, с. 7—8

Обнародвана е в съкращение сказката на арх. Г. Козаров, изнесена през м. април 1952 г. пред Софийската архитектурна секция при НТС.

Авторът предава спомени от преди 50 години в гр. Търново — как се е зародил интересът му към творчеството на Никола Фичев. Предаден е питател от „Дунавска България и Балканът“ — срещата на Ф. Каниц с Никола Фичев в с. Фидабей.

В статията е описана легендата за възлагането на строежа на Беленския мост на Никола Фичев от Митхад паша и за отношението на последния към Н. Фичев. Авторът се задоволява да опише начина на фундиране на моста, както и причините за разрушаването на част от него. Споменава се и за останалите обекти, строени от Н. Фичев.

12. Кулелиев, Йордан. История на църквата „Св. цар Борис“ (бивша „Св. Константин и Елена“) във В. Търново. Търново, Църк. настоятелство, 1942. 116 с., ил.

На с. 37, 41 и 42 авторът прави извадки от църковните книги във връзка със строежа на църквата. В протоколите майстор Н. Фичев се е подписвал „Уста Колю Фичи“; наричали са го още Коля Фиче: бил провъзгласен за почетен махленец.

За рождена дата Й. Кулелиев погрешно отбелязва годината 1806.